

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7771,Konferencja-naukowa-Kryzys-bydgoski-Spojrzenie-po-trzydziestu-latach-Bydgoski-Ma.html>
03.03.2026, 10:06

Konferencja naukowa „»Kryzys bydgoski«. Spojrzenie po trzydziestu latach (Bydgoski Marzec i walka rolników o rejestrację NSZZ RI »Solidarność«)” – Bydgoszcz, 18 marca 2011

28.02.2011

Jednym z głównych elementów obchodów trzydziestej rocznicy Bydgoskiego Marca '81 w Bydgoszczy była ogólnopolska konferencja naukowa pt. „»Kryzys bydgoski«. Spojrzenie po trzydziestu latach (Bydgoski Marzec i walka rolników o rejestrację NSZZ RI »Solidarność«)”. Jej organizatorem był pion edukacyjno-naukowy bydgoskiej delegatury IPN.

Na konferencji był obecny m.in. p.o. Prezesa IPN dr Franciszek Gryciuk.

Konferencja odbyła się w sali sesyjnej Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Jagiellońskiej 3 w Bydgoszczy.

Program konferencji naukowej

„»Kryzys bydgoski«. Spojrzenie po trzydziestu latach (Bydgoski Marzec i walka rolników o rejestrację NSZZ RI »Solidarność«)”

11.00 – rozpoczęcie konferencji, przywitanie gości i przemówienia inauguracyjne

11.20 – początek obrad

Obrady – część I (11.20-14.00)

prowadzenie: dr hab. Grzegorz Berendt, prof. Uniwersytetu Gdańskiego (naczelnik OBEP IPN Gdańsk)

- Tomasz Kozłowski (Biuro Edukacji Publicznej IPN Warszawa) *Walka rolników o rejestrację niezależnych od władz komunistycznych związków zawodowych*
- dr Dariusz Iwaneczko (IPN Rzeszów) *Porozumienia rzeszowsko-ustrzyckie*
- dr Katarzyna Grysińska (UKW Bydgoszcz) *Strajk chłopski w siedzibie WK ZSL w Bydgoszczy z III-IV 1981 r.*
- prof. dr hab. Tadeusz Wolsza (Instytut Historii PAN / UKW Bydgoszcz) *Wyłom w oficjalnej propagandzie. Wydarzenia marca 1981 r. w Bydgoszczy w świetle raportów „Zielonego Sztandaru”*
- Paweł Warot (OBEP IPN Oddział w Białymstoku, Delegatura w Olsztynie) *Rozpracowanie przez SB rolniczej „Solidarności” w woj. olsztyńskim na przykładzie Piotra Wołkowicza*
- dr Krzysztof Sychowicz (IPN Białystok) *Solidarność RI w województwie białostockim i łomżyńskim (1980-1981)*
- dr Marek Szymaniak (OBEP IPN Oddział w Gdańsku, Delegatura w Bydgoszczy) *Bydgoska bezpieka przeciwko niezależnym rolniczym związkom zawodowym (do końca 1981 r.)*

przerwa kawowa (14.00-14.30)

Obrady - część II (14.30-18.00)

prowadzenie: dr hab. Mirosław Golon, prof. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
(dyrektor IPN Gdańsk)

- Andrzej Kaczorowski, *Strajk w bydgoskiej siedzibie ZSL na łamach „Słowa Powszechnego”*
- prof. dr hab. Wojciech Polak (UMK / Europejskie Centrum Solidarności) *Wydarzenia marca '81 w Toruniu*
- dr Przemysław Wójtowicz (OBEP IPN Oddział w Gdańsku, Delegatura w Bydgoszczy) *Region Toruński NSZZ „Solidarność” wobec bydgoskiego marca 1981 r.*
- Arkadiusz Kazański (OBEP IPN Oddział w Gdańsku) *Reakcja MKZ w Gdańsku na wydarzenia bydgoskiego marca z 1981 r.*
- dr Piotr Kardela (OBEP IPN Oddział w Białymstoku, Delegatura w Olsztynie) *Kryzys bydgoski na łamach prasy byłego województwa olsztyńskiego*
- Grzegorz Majchrzak (BEP IPN Warszawa) *Działania SB wobec NSZZ „Solidarność” w latach 1980-1981*
- dr Krzysztof Osiński (OBEP IPN Oddział w Gdańsku, Delegatura w Bydgoszczy) *Inwigilacja Jana Rulewskiego przez SB w latach 1980-1981*
- Piotr Rybarczyk (BUiAD IPN Oddział w Gdańsku, Delegatura w Bydgoszczy) *Przed i po Marcu. Postawy funkcjonariuszy bydgoskiego garnizonu MO wobec sytuacji społeczno-politycznej w Polsce (1980-1981)*

17.30 - dyskusja

18.00 - zamknięcie konferencji, pożegnanie gości

Ponadto w ramach obchodów rocznicy Bydgoskiego Marca '81:

- [Prezentacja najnowszych wydawnictw IPN poświęconych ruchowi ludowemu i historii polskiej wsi w XX wieku](#) - Bydgoszcz, 19 marca 2011
- [Blok wystaw IPN poświęconych ruchowi ludowemu](#) - Bydgoszcz, 8-19 marca 2011
- [Wystawa plenerowa „O wieś wolną, niezależną, samorządną”](#) - Bydgoszcz, 16-24 marca 2011

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

30. rocznica Bydgoskiego Marca '81
i rejestracji NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”

Zaproszenie

zaproszenie1

30. rocznica Bydgoskiego Marca '81
i rejestracji NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”

Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej
w Gdańsku
dr hab. Mirosław Golon

zaprasza na:

Otwarcie wystawy pt. „O wieś wolną, niezależną, samorządną... 30. rocznica Bydgoskiego Marca '81
i rejestracji »Solidarności« rolniczej”.

16 marca 2011 r., Stary Rynek w Bydgoszczy, godz. 12.00 (wystawa czynna do 24 marca b.r.).

Ogólnopolską konferencję naukową pod patronatem Prezesa IPN dr. Franciszka Gryciuka,
pt. „Kryzys Bydgoski. Spojrzenie po trzydziestu latach”.

18 marca 2011 r., Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, godz. 11.00-18.00.

Prezentację najnowszych publikacji Instytutu Pamięci Narodowej poświęconych historii ruchu
ludowego i wsi w latach 1939-1989.

19 marca 2011 r., Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, godz. 11.30-14.00.

Wernisaż bloku wystaw poświęconych historii ruchu ludowego i wsi polskiej w XX wieku.

20 marca 2011 r., Opera Nova w Bydgoszczy, ul. Marszałka Focha 5, godz. 11.00-16.00.

(Wystawy przygotowane przez IPN w Rzeszowie, Krakowie, Radomiu).

zaproszenie2

30. rocznica wydarzeń Bydgoskiego Marca '81 i rejestracji NSZZ Rolników Indywidualnych "Solidarność"

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kryzys bydgoski”. Spojrzenie po trzydziestu latach (Bydgoski Marzec '81 i walka rolników o rejestrację NSZZ RI „Solidarność”)

18 marca 2011 r. (piątek), godz. 11.00–18.00,
Sala Sesyjna Urzędu Wojewódzkiego,
Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 3.

Program:

11.00–11.30 – Uroczyste rozpoczęcie konferencji, powitanie Gości, przemówienia inauguracyjne

11.30–14.00 – Obrady.

Część I:

Prowadzenie: dr hab. Mirosław Golon, prof. UMK – dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku

Tomasz Kozłowski (Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie)
Walka rolników o rejestrację niezależnych od władz komunistycznych związków zawodowych
dr Dariusz Iwaneczko (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Rzeszowie)
Porozumienia rzeszowsko-ustrzyckie

dr Katarzyna Grysińska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
Strajk chłopski w siedzibie WK ZSL w Bydgoszczy z III–IV 1981 r.

prof. dr hab. Tadeusz Wolsza (Polska Akademia Nauk w Warszawie / Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
Wylom w oficjalnej propagandzie. Wydarzenia marca 1981 r. w Bydgoszczy w świetle raportów „Zielonego Sztandaru”

Paweł Warot (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Białymstoku, Delegatura w Olsztynie)
Rozpracowanie przez SB rolniczej „Solidarności” w woj. olsztyńskim na przykładzie Piotra Wołkowicza

dr Krzysztof Sychowicz (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Białymstoku)
Solidarność RI w województwie białostockim i łomżyńskim (1980–1981)

dr Marek Szymański (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku, Delegatura w Bydgoszczy)
Bydgoska bezpieka przeciwko niezależnym rolniczym związkom zawodowym (do końca 1981 r.)

Konferencja NSZZ „Solidarność” 14.00–14.30 – przerwa

14.30–18.00 – Obrady:

Część II:

Prowadzenie: dr hab. Grzegorz Berendt, prof. Uniwersytetu Gdańskiego – Naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku

Andrzej Kaczorowski, *Strajk w bydgoskiej siedzibie ZSL na łamach „Słowa Powszechnego”*

prof. dr hab. Wojciech Polak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu / Europejskie Centrum Solidarności)
Wydarzenia marca '81 w Toruniu

dr Przemysław Wojtowicz (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku, Delegatura w Bydgoszczy)
Region Toruński NSZZ „Solidarność” wobec bydgoskiego marca 1981 r.

Arkadiusz Kazański (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku)
Reakcja MKZ w Gdańsku na wydarzenia bydgoskiego marca z 1981 r.

dr Piotr Kardela (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Białymstoku, Delegatura w Olsztynie)
Kryzys bydgoski na łamach prasy byłego województwa olsztyńskiego

Grzegorz Majchrzak (Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie)
Działania SB wobec NSZZ „Solidarność” w latach 1980–1981

dr Krzysztof Osiński (Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku, Delegatura w Bydgoszczy)
Inwigilacja Jana Rulewskiego przez SB w latach 1980–1981

Piotr Rybarczyk (Wydział Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów, Delegatura IPN w Bydgoszczy)
Przed i po Marcu. Postawy funkcjonariuszy bydgoskiego garnizonu MO wobec sytuacji społeczno-politycznej w Polsce (1980–1981)

17.30–18.00 – dyskusja

18.00 – zamknięcie konferencji, pożegnanie Gości
rolników w budynku...

foto #1